

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Războiul și pace

Cu prilejul împlinirii unui sfert de veac dela izbucnirea războiului mondial

Iată două probleme, care agită la paroxism biata umanitate. Profesorul Dr. P. Deheleanu dela Academia teologică din Arad, a scris un interesant studiu în această direcție, sub titlul „Războiul“, Arad, 1939. În această lucrare, autorul stabilește următoarele: Războiul se prezintă sub latura practică, pentru teolog, ca o imensă crimă colectivă, de care trebuiesc cruțate popoarele. Este un cataclism ce răstoarnă momentan, toate valorile morale și materiale ale beligeranților. Testamentul vechi consideră războiul cu puține excepții, ca un rău necesar, care trebuie evitat. În epoca patriarhală și profetică avem războaie ofensive și defensive. Scopul lor era dobândirea unor lucruri elice superioare. Noul Testament nu propovăduiește războiul. Mântuitorul Hristos ne învață că trebuie înlăurată răul, în vederea păcii și a binelui. Mântuitorul Hristos n'a dat nici o poruncă, sau învățătură specială privitoare la război. Nici Sfinții Apostoli, nu s'au exprimat categoric, în această privință. Unii Sf. Părinți au admis războiul defensiv, alții îl condamnă. Biserica admite războiul, ca ultima ratio, ca o necesitate crudă și inevitabilă.

Pentru evitarea războiului, autorul amintește organizațiile pacifiste, mai ales Liga Națiunilor și Acțiunea religioasă interconfesională, în vederea păcii. Problema este studiată cu temei, însă numai din punct de vedere practic.

Războiul studiat mai adânc, în esența sa, ca fenomen social, devine și mai interesant.

Ca să înțelegem războiul ca fenomen social, trebuie studiat în esența sa, din toate punctele de vedere. Războiul este tot așa de vechi ca și omul, ca și pornirile aucestrale de războaie, din ființa umană. Războiul, ca „bellum omnium, contra omnes“ în esența sa, a rămas același. Ceeace se schimbă în timpul și spațiul istoric, sunt scopurile și cauzele, apoi mijloacele războinice, conform culturii timpului. Istoria cunoaște războaie de exterminare, dinastice, politice, naționale, iar în epoca modernă, economice și imperialiste. Este adevărat, că sub loznicile cele mai nobile, se ascund intențiile cele mai mârșave, dar trebuie cunoscută realitatea. Războiul sângeros, tot războiul rămâne. În definitiv, războiul pentru creștin, rămâne un rău fatal, care trebuie evitat. Războiul sângeros primitiv, există și azi, adoptat la ipostaza războiului modern, conform ideilor culturale și politice contemporane.

O pace eternă pe pământ după concepția lui Kant cel puțin azi, este greu imaginabilă, pentru că însăși firea omului este pornită spre cuceriri, luptă și

victorie. Viața omenească este cel mai prețios dar primit dela Dumnezeu. Omul n'are voie să ridice, sau să surprime viața individuală și cea colectivă. Dar sub raport uman, viața este un lanț nestârșit de interese biografice și psihologice, individuale și colective. Este firesc ca între aceste interese, la un moment dat, să se producă ciocniri și conflicte. Deranjurile ivite între indivizi, sau indivizi și colectivitate, se rezolvă pe cale pașnică prin justiție. Pe acest teren este suveran dreptul civil. Ciocnirea intereselor materiale și sufletești dintre națiuni, nu se mai pot azi aplana efectiv prin dreptul internațional, față de dreptul civil, privat. Omul primitiv, în cazul conflictelor, singur și a luat sat'sfacție. În stadiul dreptului civil forța brutală umană este înlocuită de justiție. Mare progres s'a realizat dela barbarie, la viața civilizată. Durere, pe teren internațional, barbaria încă n'a încetat. Urmarea este deci războiul, mijloc sângeros dela rezolvire a conflictelor internaționale.

Războiul este din punct de vedere sociologic un fenomen, o realitate socială. Putem zice, că este un fenomen social foarte complex. Are aspect economic, juridic, psihologic și politic.

Ceeace conducătorii popoarelor și a Societăților pacifiste pot face, în interesul păcii astăzi, este cultu realizarea și luminarea masselor în vederea transformării războiului sângeros într'o concurență de ordin cultural. Această concurență culturală ar cuprinde toate domeniile activității umane: economic, științific, religios, artistic, politic, biologic (sport), etc. Ceeace înseamnă, o întrecere nobilă a națiunilor, pentru tot, ce-i bun, adevărat și frumos. Interdependența economic-financiară, culturală și sociabilitatea dintre națiuni, cultivată cu ardore în timpul din urmă de unele mari puteri ne permit să privim viitorul cu optimism. Omenimea de azi, greu încercală de ororile și strigoii războiului, după o lungă evoluție culturală, într'un viitor îndepărtat, înțelegând imoralitatea și nerentabilitatea vărsării de sânge, va trece la o pace pământescă statornică. Se vor realiza atunci profeticele cuvinte ale Sf. Scripturi: „Din săbiile lor își vor țări fiare de plug și din sulilele lor caseare; nici un neam nu va mai trage împotriva altuia și nu vor mai învăța să facă război“. (Mică 4, 3). „Țara aceasta pustie a ajuns ca o grădină a Edenului“ (Ezech. 36, 35). Atunci „lupul și mielul vor paște împreună, leul va mânca paie ca boul și șarpele se va hrăni cu țărăna“ (Isaia 65, 25).

Care-i atitudinea Bisericii față de proalema războiului. Este, ca ferbinte și neconținut să se roage

De ce iubim Ortodoxia?...

Cine cunoaște spiritualitatea ortodoxă nu poate să nu iubească Biserica Răsăritului. Dar pe noi Români, ne mai îndeamnă motive și de alt ordin la atașament și dragoste pentru Ortodoxie. Credința ortodoxă este credința strămoșilor noștri; prin ea sufletele noastre ajung în contact cu duhul lor, duh care ne învață, ne îndeamnă să ne iubim credința și țara, cu toată țaria.

Istoria Ortodoxiei noastre urmează același fir cu istoria neamului. Poporul românesc s'a născut creștin; el n'a fost convertit ca alte popoare.

Ortodoxia a însoțit neamul în toată desfășurarea sa istorică fără a-și pierde caracterul de spiritualitate creștină, ci și-a păstrat nealterată integritatea ei față de Stat, căci la noi n'a existat niciodată conflict între Biserică și organizația statală, ca în catolicism. Raportul Ortodoxiei față de organismul politic este acela de reciprocă colaborare. — Biserica este sufletul Statului după cum statul este trupul Bisericii. „Ortodoxul este dublu cetățean, prin Stat al pământului, prin Biserică a cerului“ (N. Crainic.)

Biserica a fost prezentă la toate durerile și bucuriile neamului, așa încât noțiunea de „român“ și de „ortodox“ au ajuns să fie identice. Istoria mărturisește despre legătura organică dintre Ortodoxie și neam, căci duhul ortodox se desprinde din faptele tuturor voevozilor noștri, care erau ctitori de biserici și aveau sfetnici dintre ierarhii ortodocși. Ortodoxia este prezentă în toate evenimentele prin care a trecut neamul românesc.

Intemeierea principatelor se datorește credinței ortodoxe, pentru care strămoșii noștri, prigonii de catolicism au fost nevoiți să-și părăsească pământul din Maramureș și Făgăraș și să descalece în Țara Moldovei și în Țara Românească. Ortodoxia a dat tărie înaintașilor noștri să stea de strajă și să stavilească puhoiul păgânilor ce se abătea cu furie peste întreaga creștinătate.

Voievodii români au stat gata de moarte și s'au jertfit pentru credința lor. Să ne gândim la Mircea cel Bătrân, ctitor și intemeietor de mănăstiri în țară, cruciat în lupta dintre creștinism și Turci pe câmpul Mierlei; la Ștefan cel Mare, acest „atlet a lui Cristos“ după cum l-a numit papa de la Roma pentru războaiele sale prin care a salvat creștinismul de pericolul islamului.

La consolidarea Ortodoxiei aduce prinos pașnic evlaviosul Neagoe Basarab, ctitorul frumoasei mănăstiri dela Curtea de Argeș, pentru zidirea căreia el și Doamna Despina și-au sacrificat toate averile.

Mihai Vodă-Viteazul a fost și el un aprig și priecut apărător al creștinătății și al Ortodoxiei.

Peste veacuri apare figura blândului mucenic al Ortodoxiei „Brâncoveanu Constantin boier vechiu și domn creștin“, care împreună cu feciorii și ginerele său mor sub săcurea călăului turcesc, dar nu-și părăsesc credința. Cununa muceniei lui Vodă Constantin incununează viața unui mare ctitor ortodox, căci mila lui s'a revărsat în daruri bogate peste întreaga Biserică răsăriteană a cărui centru de cultură era la București, pe vremea aceea.

pentru pace. Prin societățile religioase să colaboreze pentru pace, sădind și inima fiilor săi duhovnicești: iubirea, iertarea, caritatea. Terenul cultural cuprinde apoi nesfârșite posibilități de acționare.

Să avem în vedere adevărul biblic, că „ceace nu-i cu puișă la oameni este cu puișă la Dumnezeu!“

Prof. Ștefan Lungu

Ortodoxia din Ardeal prigonită nu de păgâni ci de catolici și de calvini, a avut nenumărați credincioși care au suferit și de multeori și-au dat viața pentru ea, dar n'au părăsit-o.

Catolicismul a reușit prin prigoane și promisiuni mincinoase să rupă în anul 1700, o parte de credincioși din Biserica ortodoxă ardeleană, când mitropolitul Atanasie Anghel, cu câțiva preoți și protopopi iscălesc un rușinos contract de vânzare a sufletelor lor și a turmei ce li-s'a incredințat spre păstorie. Turma însă nu și-a urmat păstoriei năimiți și nevrednici, ci mulți s'au ridicat imbogățind pomelnicul celor ce au pățimit și au murit pentru credința cea dreaptă. Sătenii din părțile Hălmașului și a Bihorului, cei din Săliște, cei din Rășinari spun că „mai bine se cuminecă la Paști cu mugurii de stejar, decât să meargă la biserică cu preoți uniți“.

Atitudinea aceasta dărză, de dragoste până la jertfă pentru credința a strămoșilor noștri, rămâne o pildă grăitoare pentru noi.

Dacă strămoși noștri și-au vărsat sângele pentru Ortodoxie, în schimb aceasta a stat la temelie neamului nostru, asigurându-i existența în istorie și dându-i cultura, căci toate realizările spirituale ale poporului român se datoresc Bisericii și poartă pecetea Ortodoxiei.

Primele cărți scrise în limba română dela Biserică vin și sunt cărțile sfinte scrise în mănăstiri de călugări.

Meșteșugul tiparului a fost adus tot de un călugăr, Macarie, care vine în țară la 1507 aducând cu sine, într'un săculeț sculele pentru tipărit. Aportul adus de cărțile tipărite de diaconul Coresi, la Brașov, este covârșitor, căci prin ele se pune baza limbii literare românești. Noul Testament al lui Simion Ștefan. Biblia dela București, dela 1688, sânt cărți de care se leagă etape importante în dezvoltarea limbii literare. Scrierile lui Dosoftei, ale lui Antim Ivireanu și a celorlalți vlădici luminați stau la temelie literaturii noastre ca niște pietre din capul unghiului.

Mănăstirile ortodoxe au jucat un rol preponderent, patronând întreaga viață spirituală a neamului nostru, căci ele au fost puternice focare de cultură; aci au fost instalate tipografiile în care călugării tipăreau cărți bisericești pentru nevoile întregului neam românesc. Prin aceste cărți, care se răspândeau în toate părțile locuite de români, s'a păstrat unitatea sufletească a neamului, ținându-se mereu trează și activă conștiința națională, în decursul veacurilor de grele încercări prin care a trecut românismul.

Primele cunoștințe de carte se dobândeau în școlile care funcționau pe lângă mănăstiri.

Arta românească a înflorit tot în atelierul mănăstiresc, căci monahii se ocupau cu pictura, cu sculptura în lemn, erau maeștri neîntrecuți în împodobirea cărților sfinte, manuscrisele lor fiind adevărate capodopere. Țesăturile și broderiile, făcute de mâna iscusită a cuvioaselor maici, cuprind în ele o înaltă concepție artistică, realizată în chipul cel mai fericit.

Ortodoxia în trecutul nostru a avut în grija sa toate trebuințele neamului; vlădicii erau sfetnici voevodali, în treburile publice, Biserica era păstrătoarea și generatoarea culturii, tot Bisericii i-a revenit și sarcina de a rezolva diferitele probleme sociale. Astfel mila creștină a rodit în înființarea primelor spitale și așezăminte de ocrotire a săracilor și a neputincioșilor, care au luat ființă pe lângă mănăstiri și erau conduse de călugări. Domnul N. Iorga are cuvinte frumoase despre rolul călugărilor în trecut, spunând: „Mitropoliții, Episcopii, Egumenii și așa de deseori și smeriți călugări ori umili

preoți de mir, au dat poporului aproape toată învățătura, au înzestrat neamul cu o limbă literară, cu literatură sfântă, cu o artă în legătură cu gustul și nevoile lui, au sprijinit Statul fără să se lase a fi înghițiți de dânsul, au călăuzit neamul pe drumurile pământului, fără a-și desface ochii dela cer și au ridicat mai sus toate ramurile gospodăriei românești dând istoriei noastre — cărturari, caligrafi, sculptori în lemn, argintari, oameni de stat, ostași, mucenici și sfinți" (N. Iorga).

Credința ortodoxă a pătruns adânc în spiritualitatea românească, încât „structura noastră sufletească este făcută din Ortodoxie cel puțin tot atât cât este făcută din sângele originii noastre" (M. Manoilescu).

Ortodoxia s'a manifestat puternic în toate timpurile în viața poporului românesc, a cărui suflet s'a cristalizat în flacăra credinței ortodoxe, așa că notele ei se află adânc și indisolubil imprimare în caracterul neamului nostru.

Intreagă literatura poporană, cvintesența geniului românesc, este străbătută de un puternic sentiment de solidaritate între om și natură, nuanță pură și exclusiv ortodoxă.

Spiritualitatea românească s'a născut și trăește numai pentru Ortodoxie.

Credința ortodoxă i-a impus Românului un anumit fel de comportare cu semenii, o anumită atitudine față de mediul social. Spre deosebire de popoarele catolice, la care se observă un pronunțat colectivism și de protestanți, care trăiesc într'un individualism exagerat, Românul este foarte personal, dar personalismul nu-l împiedică de a se integra în colectivitate, de a fi sociabil și comunicativ. Românului nu-i place singurătatea; el vrea să trăiască în lume, pe care o vede ca pe o mare familie. Comunitatea nu-l depersonalizează, căci Românul se evidențiază oriunde găsește în comunitate teren prielnic pentru a-și afirma posibilitățile individuale. Românul ortodox primește societatea ca trup cu mădule și funcțiuni deosebite care nu uniformizează ci asigură dezvoltarea personalității. Se oglindește în această concepție imaginea despre Biserică a sfântului apostol Pavel.

Spiritul de desaprobară față de exagerare și aventură de care Românul dă dovadă s'a născut tot sub influența Ortodoxiei care i-a prezentat lumea și posibilitățile omenești într'o lumină sinceră și reală, ferindu-l de utopie și de acte fanteziste.

Din această atitudine reală a ortodoxului decurge un splendid echilibru sufletesc concretizat în cea mai frumoasă și mai specific ortodoxă trăsătură sufletească a neamului românesc: armonia.

La Român totul poartă pecetea armoniei atât în viața sufletească cât și în cea materială. Sentimentele sale nu cunosc excentrismul și exagerarea: în bucurie nu-i prea sgomotos, jalea și suferința-i sunt discrete, jocuri'e deși pline de viață n'au nimic deplasat sau grotesc în ele, costumul românesc este iarăși o dovadă a gustului și a inclinării spre o armonioasă discreție.

Iată atâtea motive care ne lămuresc: De ce iubim Ortodoxia...

O cercetare atentă ne arată că Ortodoxia se oglindește în întreaga noastră viață spirituală. Cultura bazată pe sufletul poporului român, care este român și ortodox, nu poate să trăiască și să progreseze, decât în matca Ortodoxiei.

Ortodoxia este ceva inerent neamului românesc; nu se poate concepe despărțire între Ortodoxie și românism, căci românismul numai prin Ortodoxie va putea să-și desavârșească cel de al patrulea descălecat, descălecatul în istorie, în eternitate.

Dacă cele trei descălecate, despre care pomenește istoria, au fost săvârșite prin și datorită Ortodoxiei, cu atât mai mult, acesta din urmă, prin care neamul nostru ia contact cu veșnicia, integrându-se în planul eternității, se va putea face numai prin Ortodoxie.

Să ne adăpăm deci sufletul din izvorul nesecat al Ortodoxiei, căci ea deține adevărul dreptei credințe, din care decurge puritatea spirituală, prin care ne vom mântui sufletele; ea este credința strămoșilor noștri; pentru ea au îndurat ei mucenicie; este temelia existenței noastre ca neam, generatoarea și păstrătoarea culturii noastre; la focul dragostei și a credinței ei s'a cristalizat sufletul poporului nostru, căruia Ortodoxia îi este structural organică.

Datorie sfântă avem deci să iubim Ortodoxia și toată viața s'o închinăm muncii pentru înălțarea prestigiului ei.

Ioan Ageu

In gura tuturor oamenilor...

Intr'o seară cu zăduf, mă preumblam pe malul Mușului cu un preot din provincie, care iată ce mi-a istorisit:

Dupăcum și în comuna noastră suntem trei preoți. Un coleg are bunul obicei să anunțe în biserică, că Dumineca viitoare când va fi el de rând va predica despre cutare sau cutare lucru. Așa a anunțat că Dumineca trecută va predica despre: „un lucru, ce de prezent se află în gura tuturor oamenilor". Poporul nostru este bisericos, iar colegul înzestrat dela bunul Dumnezeu cu darul de excellent predicator. Iși frământau credincioșii creierul se afle ce haină ascunde predica anunțată, dar colegul tăcea și nu sufla o iotă. Și când a sosit timpul, biserica era tixită de săteni, cari așteptau cu nerăbdare minunea. Colegul a predicat despre: limba.

Bunul Creator, — a zis el, — a creat în ziua a șasea pe om, care fiind ultima creatură, cea mai bună, cea mai perfectă, se numi coroana tuturor creaturilor. Dintre toate organele omului, limba este o adevărată capodoperă. Ochii omului sunt o frumusețe, dar în puterea de a sfredeli vâzdubul sunt întrecuți de ochii altor creaturi. Urechile lui sunt o minune, dar și aceste în perfecțiune sunt mai prejos ca ale multor animale. Nasul o podoabă, dar nu se poate compara cu al câinelui, care aduimecă urma celui căutat. Limba lui însă — cum am zis mai înainte, — e o adevărată capodoperă, neîntrecută în perfecțiune de nici o altă creatură. Este mai ascuțită ca acul vespelui și mai puternică decât colții tigului. Ea îl face pe om capabil să cânte și cântul lui este mai plăcut decât al privighetoarei. Cu ea poate omul să vorbească, să socotească, să mângâie și să se certe în fel și fel de chipuri, cu ea poate el să alinte dar să poarte și războaie.

Dacă nu am avea limba în gură, am fi ca și un ceas fără arătătoare, căci numai prin ea se arată la lumină haina ascunsă a cugetului nostru. Dela dulcele grai al mamei, pe care îl aude mai întâiu copilul, toată învățătura, toată educația, toate sfaturile, toată mângâierea, toate cunoștințele numai prin limba omenească ni se comunică.

Ce mașinărie minunată este această bucatică de mușchiu de 3 cm. lată și cam 10 cm. lungă — pe lângă care se pot ascunde toate mașinăriile inventate de om. Ea poate vorbi o mie de graiuri poate vorbi serios și poate glumi, poate vorbi dumnezeiește, dar și'n graiul diavolului, ea poate să rănească mai mult ca focul și mai ascuțit ca oțelul, ea poate să vindece mai minunat ca orice balsam. „Cu ea binecuvântăm pe Domnul, tot cu ea blăstămăm pe oamenii creați după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeași gură iese și biuecuvântarea și blestemul" (Iacob 3. v. 9. 10).

Dar tocmai pentru că este o mașinărie atât de mi-

runată, are absolută nevoie de o continuă inspecție. Calul are lipsă de frâne și corabia de cărmă pentru a se ține pe drumul drept. Dar unde este maestrul, care diriguiește limba, acest unic organ care pune la cale lucruri atât de mari? „Limba nu o poate nici un om imblânzi. Ea este un rău, care nu se poate înfrâna, este plină de otravă, de moarte”, zice apostolul Iacob — 3, 8 — și care totuși de Dumnezeu a fost făcută pentru scopuri mari și minunate. Maistrul este: înțelepciunea de sus. Numai sufletul lui Hristos, care este un suflet al puterii, al iubirii și al disciplinii, ne va putea învăța să folosim bine și numai pentru bine limba.

Dela Iisus vom învăța a ne feri de trâncăneli nefolositoare.

Dumnezeu când a făcut pe om, i-a dat doi o. bi, două urechi, două brațe, două picioare, dar numai o limbă. Din momentul acela a voit El să arate, că unul trebuie să se folosească cât de puțin de ea. Apoi această limbă a așezat-o Dumnezeu într-o închisoare încunjurată cu ziduri duble, dinții pe deoparte și buzele pe de alta. A voit prin aceasta să arate că omul este dator să-și țină în frâu limba și să nu-i permită să o ia razna. Câtă fericire, pace și iubire nu au fost buntuzite de ea. Găștele sălbatice, când zboară peste munții cei înalți, — unde își adastă prada vulturii, — iau pietricele în cioc, pentruca astfel să fie silite să nu mai trâncănească, atrăgând atențiunea dușmanului. Oare nu ar fi bine și pentru noi, dacă am ține în gură câte o petricică?

Prin disciplina Dubului Sfânt, omul învață a se feri de cuvinte violente și necugetate. Pe preotul Zaharia numai câteva cuvinte l-au făcut mut 9 luni de zile (Luca 1.18-20.) Înainte de a pune scrisoarea la poștă, tu o cântărești să nu fie prea grea. Cântărește însă și greutatea cuvintelor scrise de tine! Poate să fie acela creștin bun, care soției sale, copiilor săi, sau deaproapelui nu spune decât cuvinte de batjocură și de mânie? „Cel-ce zice fratelui său — nebunule — este vrednic de focul Gheenei”.

Dubul Sfânt ne va feri de minciună și calomnie. Nimic nu l face pe om asemenea diavolului, ca aceste două cuvinte. Dacă totuși trebuie să-l mușchi pe deaproapele, fă o în numele iubirii. Nu-ți inchipui că tu ai barosul în mână, iar capul lui este nicorală.

Să folosim limba numai sub conducerea lui Hristos, pentru ca astfel să vorbim numai lucruri bune, folosite ire și necesare. Să vorbim adevărul, să propovăduim iubirea către Dumnezeu și deaproapele. Un cuvânt vorbit la timpul și locul său, e ca măgul de aur într'o farfurie de argint. Limba, care laudă pe Domnul, este limba creștinului adevărat și iubit de Dumnezeu! Prof. G. Popovicu

Schimbarea la Față

Pașii Domnului pe munți

La șase zile după mărturisirea lui Petru, adevărat după ce a zis în față Mântuitorului și în numele tuturor apostolilor: „Tu ești Hristosul...”, vine o altă mărturisire despre dumnezeirea lui Iisus. Aceea a Tatălui, cu prilejul schimbării la față.

Era pe muntele Tavorului, unde Domnul Hristos se suise cu apostolii Petru, Iacob și Ioan să se roage. Ii plăceau munții, înălțimile... „Munți înalți, ce priviți cu pismă la muntele unde a binevoit Domnul să locuiască...?” Ps. 67,17).

De pe un munte a rostit cea mai frumoasă predică, pe un munte și-a arătat fața cea mai frumoasă,

pe munte a dat pilda cea mai frumoasă, răstignindu-se, de pe munte s a înălțat... Fiindcă pe munte l-a făcut Satana propunerea cea mai josnică. Și fiindcă îi era dor să vadă neamul omenesc urcat pe culmea virtuții... „Prietene, sue-te mai sus” (Luca XIV, 10).

Și pe când se ruga, fața I se schimbă ca soarele; veșmintele se albiră de strălucire și apărură doi oameni, Moise și Ilie cari vorbeau cu El înconjurați de slavă.

Pe apostoli îi răpusese somnul. Când se deșteptară, rămaseră foarte mirați de atâta strălucire. Și fiindcă era să se risipească vraja, erau să plece Moise și Ilie, Petru zise: „Doamne, bine este ca noi să fim aici; dacă voești, face-voiu aici trei colibe: fie una și lui Moise una și lui Ilie”. Domnul Hristos nu răspunse nimic, însă în acest timp s'a auzit glasul Tatălui: „Acesta este fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit: pe acesta să-l ascultați”. Ucenicii cari după obiceiuri erau Evrei, se aruncară la auzul glasului lui Dumnezeu, cu fața la pământ. Iisus îi ridică și se treziră numai cu El singur.

Tâlcuitorii sfintelor texte împart scena schimbării la față în câte opt părți. Din fiecare parte și cuvânt aproape, — putem a scoate câte o învățătură.

Sfântul Leon spune că Domnul Hristos de aceea n'a dat răspuns lui Petru, atunci când L'a imbiat să facă trei corturi, fiindcă nu era în planul mântuirii să se pună vreo piedecă la suferința și moartea Mântuitorului. L'a oprit până și să spună cuiva înainte de înviere, despre strălucirea și bucuria de pe Tavor. Ca și când i-ar fi zis: „Petre, tu-mi vorbești numai de odihnă și de bucurie, în vreme ce eu îți vorbesc de patimi, de cruce și de moarte”.

De aceea, și noi trebuie să trecem cu inima și cu învățătura, de pe Tavor pe Golgota; dela cele trei colibi, la cele trei cruci de pe dealul căpățânii: Crucea nevinovăției, a căinței și a hulei.

Din faptul că Domnul Hristos a fost însoțit de Petru, Iacob și Ioan, va trebui să ne îndemnăm din istoria schimbării la față înspre trei virtuți: credință, nădejde și iubire.

Sfântul apostol Petru e apostolul credinței; acela care a mărturisit: „Tu ești Hristosul, fiul lui Dumnezeu celui viu”. Iacob e apostolul nădejdi, fiindcă el a fost întâiul dintre apostoli care și-a dat viața pentru Iisus, cu gândul și cu nădejdea în viața veșnică. Sfântul Ioan, e apostolul care ne va îndemna spre iubire, fiindcă era apostolul iubirii, acela care se sprijinea pe pieptul Învățătorului.

Partea din urmă a întâmplării de pe Tavor, de asemenea ne dă o învățătură înălțătoare. „Atunci ridi-cându-și ochii, nu mai văzură pe nimeni decât numai pe Iisus”. Moise și Ilie dispărură. Moise: legea de pe muntele Sinaiu'ui. Ilie: legea de pe muntele Carmelului... Trebuia o lege și mai iubitoare. Aceea de pe muntele Golgota.

„Pe acesta să-l ascultați”. Numai unul a fost dat oamenilor spre a-i mântui: Iisus. Și e de ajuns.

„Nu mai văzură pe nimeni decât numai pe Iisus”. Bine de ei! De sfinții apostoli, că văzură ceea ce era mai important.

Așa și noi. Să nu-L vedem decât pe El. În toate faptele, silințele și jertfele noastre. Să avem pe Iisus totdeauna dinainte. În aceasta stă schimbarea omului.

Pr. Gh. Perva.

Probleme canonice

Revizuirea și legiferarea legislației bisericești

Înainte de a privi mai cu luare aminte problemele canonice pe cari ne-am hotărât a le discuta, să cercetăm fizionomia acestor probleme; cercetăm bolnavul, să ne încredințăm unde este germenele boalei; dacă este intrat adânc în organism, slabe speranțe; dacă n'a prins încă rădăcini, remedii de îndreptare se pot găsi.

Așa punem și problemele noastre. Sunt ele probleme de fond ori de formă? Sunt probleme dogmatice, ori, de legi bisericești?

Credem și afirmăm sub rezerva justificării, că toate problemele anunțate sunt de acelea cari pot fi rezolvate prin legi bisericești. Și se știe „legile bisericești sunt date în virtutea dreptului ce-l are Biserica, de a regula viața din afară a credincioșilor din Biserică, precum și tot ceace trebuie pentru menținerea ordinii în Biserică și la atingerea scopului Bisericii”.¹⁾

În legile bisericești sunt disciplinare. Se pot schimba. Schimbări s'au făcut în trecut, trebuie să se facă și azi, dar „să fim seama cu tărie de legile fundamentale ale Bisericii”.

Legiferarea Bisericii a fost făcută de către Sinodele Ecumenice. „Legiferarea trebuie continuată”.²⁾

Dar... (vai, dacă n'ar exista acest dar) de vreo 13 secole organismul bisericesc parcă s'a paralizat. De atâtea secole legiferări s'au dat, nimeni însă n'a finit cont de ele. Respect nu le-a dat. „Drept acia, întreaga creștinătate simte nevoia convocării unui Sinod Ecumenic. În deosebi lumea ortodoxă dorește mult”.³⁾

Ambiții omenești, forțe oculte, slaba pregătire religioasă a celor de bună credință, fac să nu se poată convoca un astfel de Sinod. Căci Biserica lui Hristos este divizată tot din aceste cauze; șeful bisericii romano-catolică și azi susține cu atâta răutate așa zisul drept de a fi nu numai „primus inter pares”; iar bisericile ortodoxe sunt împărțite după naționalități, unele din ele căzând sub directa influență a puterii politice. Se pune deci astăzi următoarea întrebare:

Când știut este că sunt multe probleme cari își cer rezolvarea și întârzierea lor face să fie săpată temelie Bisericii, azi, se poate convoca un Sinod Ecumenic? Nu! Ce vom face? Căci, nici un Sinod pan ortodox nu este posibil! Vom rămâne așa? Vădit că nu! Biserica ortodoxă română prin autoritatea bisericească competentă — Sfântul Sinod — și, numai El, să legifereze! Revizuirea operii canonice trebuie realizată și legiferarea continuată. „Canoanele nu sunt legi eterne”, deci pot fi schimbate. Puterea unei Biserici stă în legislația ei.

Așa dar, Sf. Sinod al Bisericii ort. române este îndrituit a legifera, urmând apoi ca ulterior legiferările să fie conexeate cu ale alte biserici ortodoxe spre a deveni dispoziții canonice!

Prof. Gh. Coman

¹⁾ N. Milaș: *Canoanele Bis. Ort.* trad. N. Popovici — U. Kovincici, vol. II. p. I. pag. 48

²⁾ N. Milaș: l. c. vol. II. p. I. pag. 165.

³⁾ R. Kazimirovici: *Situația actuală de dr. bis.* trad. N. Popovici-Kovincici, pag. 110.

Vrei să faci minuni?

Dacă deschizi Sf. Carte și mai ales Evanghălia, te întâmpină — de pe paginile ei — des, *minunea*. Ca o dovadă a puterii supranaturale a lui Dumnezeu, care, ca un creator al tuturor celor văzute și nevăzute, poate interveni în mersul vremii și al vieții lumii să facă schimbările ce le găsește de trebuință spre binele nostru și îndreptarea și încercarea noastră.

Cu un cuvânt, *Dumnezeu mare făcător de minuni este*. Când am zis Dumnezeu, am zis putere, putere mare și nesfârșită și am înțeles că'n această putere intră puțința minunii. De aceea sfântă a fost și gura care a strigat: „*Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru!? Tu ești Dumnezeu carele faci minuni!*”

Îmi trec prin gând minuni de-ale Domnului Hristos: vindecări de tot felul, potolirea furtunilor, învieri din morfi...; dar socot că una din cele mai mari minuni, dacă nu, într'adevăr — cea mai mare minune a Sa, a fost cea săvârșită cu viața celor cari au crezut într'ânsul.

Ce-a fost Maria Magdalena? Una dintre cele mai păcătoase femei ale vremii. Nu-i o schimbare adâncă a vieții ei?

Cine-a fost sutașul Longhin? Comandantul soldaților cari au răstignit pe Iisus. Dar din ochi blânzi și din cuvintele pline de iubire dumnezeiască ale Domnului, asprul ostaș a prins îndemnul spre întoarcere definitivă.

Cine-a fost Matei și Zahau? Vameși, niște vameși păcătoși. Petru, un biet pescar simplu, neinvățat. Gândiți-vă apoi la Saul. Un tânăr învățat, porni cu înflăcărare în contra creștinilor, un ucigaș al lor, ca al Sf. Ștefan. Pe drumul Damascului însă a murit Saul și a rămas Pavel, marele, dumnezeiescul și zelosul apostol al neamurilor, stâlpul cel neclătit al Bisericii, îndrumătorul cel neînfricat spre Hristos.

Gândiți-vă apoi la mii de alți nume și la nenumăratele vieți schimbate în toată adâncimea lor, de cari sunt pline „Viețile sfinților”, de cari mărturisește și Istoria — și vedeți nesfârșita și măreața minune săvârșită în lume de Domnul Iisus, marea și cu neputință de arătat cât de folositoare minune.

Dacă știm însă din sf. Evanghelie că Iisus a înviat pe fiul unei văduve, pe fiica unui oarecare Iair, prepletenui său Lazar, nu știm nimic mai mult despre acești înviați. Vor fi umplut — poate — fârgul, sau satul lor, de vestea puterii dumnezeiești a lui Iisus, dar nu cunoaștem pe nici un alt „schimbat” — „înviat”, — cu viața închinată curăței și iubirii — datorită lor.

Pavel însă, cel înviat de Iisus la o viață nouă, de lumină și nădejde nesdruncinată, de iubire și de jertfă, Pavel întoarce și azi spre Iisus. O, câte lacrimi s'au vărsat pe paginile epistolelor lui! Câte mii de vieți a întors de pe buza mormântului păcatului și din focul iadului, cu cuvântul său, vorbit sau scris!

Iată minuni săvârșite de Dumnezeu, dar și de oameni în inima cărora *credința și a găsit sălaş sta-tornic*. Și pe dreptate a grăit fericitul Augustin: „Mai mult valorează convertirea unui păcătos, decât învierea unui mort”.

Dumnezeu face minuni și astăzi. Pe unele le văd oamenii, pe altele nu, și aceștia se cutremură de ele numai când se așează pe perna morții. Dar și oamenii, cerând ajutorul Domnului, pot face minuni cu viața

lor, minuni isbitoare pentru dânșii și binefăcătoare pentru alții.

Când din bețiv de rând, faci pe cineva credincios, înfrânat, care în loc de crâșme, caută biserica și'n loc de a asvârlii banii pe băutură, cărți, petreceri — ajută pe alții, — aceasta nu este o minune?

Când buzele, — cari până ieri suduiau pe Dumnezeu de te înfiorau — azi, laudă și-I mulțumesc nu s'a săvârșit în viața aceasta o minune?

Când din furios cineva devine blând, — din sgârțit miostiv, — din îngâmfat, umilit, nu a apucat acel „cineva” calea unei minuni?

Când locul uril il la *iubirea*, când în loc de des-nădejde, prind rădăcini *nădejdea'n* Dumnezeu și *credința* 'ntr'ânsul, tot nu e aici o minune?

Calea e deschisă tuturor. Numai să încerce a păși cu credință tare pe acest drum *al prefacerii, al minunii*; fiecare poate s'o facă.

În falna clipei de rugăciune Domnul te'ntreabă; „Crezi că pot face Eu, aceasta”? *Dacă răspunzi: „Cred Doamne, ajută necredinței mele”, viața ți se luminează, se întărește, capătă razim nezdruincinat.*

Atunci, dacă vrei să pornești pe calea minunii.

Vasile Șt. Guzu
student teolog.

† Pr. Iosif Păcurariu

S'a stins din viață, cu o lună în urmă, în comuna sa natală, în Săvârșin, vrednicul preot-învățător Iosif Păcurariu în floarea vârstei, de 34 ani. Disparația sa prematură lasă în urmă regrete unanime, în rândurile celor ce l-au cunoscut și l-au văzut muncind pe bari cade; ea este deplâns — mai ales — de Săvârșinenii săi dragi, pentru cari s'a dăruit din plin. Învățător eminent, preot conștiincios, Român integru — și peste toate — înzestrat cu o mare putere de muncă, Iosif Păcurariu lasă în urma sa înfăptuiri vrednice de admirat. El a înțeles, mai mult ca orșicare, că preoția nu se reduce numai la credință și dăscălia numai la bățul de clasă, ci ele sunt, înainte de toate, funcțiuni cari își au corespondențe precise în toate compartimentele vieții spirituale, intelectuale și practice.

Ridicat prin propria-i vrednicie dintr'o familie modestă de plugari cu mulți copii, la treapta onorabilă de „luminător al poporului”, învățătorul Păcurariu din prima zi a pășirii sale pe arena publică s'a aruncat în vâltoare cu o voință, care nu s'a frânt decât atunci când i-s'a frânt linia vieții, ca de o fulgerare.

Încă în primul an al dăscăliei sale, a organizat, înstruat și condus corul din Săvârșin, pe care înainte de toate l-a pus în slujba Bisericii lui Hristos. În biserica din Săvârșin, în atmosfera slujbelor cucernice și în acordurile cântecelor duioase ale corului Păcurariu, creștinii nu odată au avut prilejul să resimtă fiorii Divinității. Neuitate vor rămâne apoi concertele pe cari le dădea corul lui Păcurariu în fiecare an pentru scopuri de binefacere.

Mai târziu, Păcurariu răspunzând glasului tainic de chemare în slujba Domnului, s'a preoțit pentru parohia vecină cu Săvârșinul, Timișești, unde a lăsat o biserică nouă, ridicată prin vrednicia sa.

Dar meritul său cel mai de căpetenie îl constituie desigur organizarea vieții cooperatiste în Săvârșin. Cu o mână de oameni inimoși a înființat cooperativa

„Săvârșineana” pe care, prin muncă perseverentă, a adus-o la înflorirea și bunăstarea de azi, căci numai așa se explică cum la trecerea sa din viață Coop. „Săvârșineana” a avut înglobată în sfera ei de activitate o prăvălie mixtă, o măcelărie, o brutărie, ș. a. iar ca proprietate un imobil în Săvârșin de mare valoare.

Preotul Iosif a murit în plină activitate, răsturnat pe brazda de muncă, care la el a avut o mare prețuire.

Fie i memoria binecuvântată!

a. s.

Cărți și Reviste

Diacon P. F. Alexandru: Concepția Sf. Ioan Hrisostom asupra bunurilor materiale. Huși 1939, pag. 72. Părintele diacon P. F. Alexandru un asidu cercetător și bun cunoscător al ideologiilor curentelor subversive, ce amenință deopotrivă atât Biserica creștină cât și ființa Statului însăși, prezintă în noul volum doctrina celui mai neînfricat îndrumător moral al veacurilor patristice, cu privire la bunurile materiale. Scopul urmărit de Părintele autor prin acest volum este de a demonstra pe cale obiectivă că Sf. Ioan Hrisostom n'a fost nicidecum un precursor, cât de îndepărtat măcar, al aberațiilor lui Karl Marx. Aceasta cu atât mai mult cu cât unii dintre corifeii comunismului, prin răstălmăcirea intenționată a unor anumite pasagi din operele marelui părinte bisericesc și printr'o ignoranță separare de restul celorlalte idei și concepții din ansamblul operii lui, s'au străduit să facă din Sf. Ioan Hrisostom un profet al comunismului anarhist și distructiv.

Pe baza alor numeroase citări din operele marelui orator și apostol al carității creștine din veacul al IV-lea, și prin comentarea pasagiilor cari s'ar părea că justifică întru câlva susținerea corifeilor comuniști, autorul demonstrează că Sf. Ioan Hrisostom, de parte de a fi un reformator pe tărâmul economic, dimpotrivă se încadrează pe deplin, în ceea ce privește concepția sa despre bunurile materiale, în morala evanghelică. El este un reformator al moravurilor societății umane de pe acele vremuri și nicidecum un răsturnător al ordinii sociale existen'e atunci.

Dacă totuși, în numeroasele sale cuvântări, se ridică uneori extrem de vehement împotriva bogățiilor și a bogățiilor, o face aceasta mănânat de aspectul desgustător al vieții celor cari, pe acele vremuri, făceau parte din tagma posesorilor de bunuri pământești. Cu toate acestea el spunea că „bogăția nu este în sine un rău, dupăcum nu este nici sărăcia”. Dimpotrivă „bogăția este un bun, cu condiția ca ea să nu vă comande”. Ea este legitimă și deseori poate fi un instrument al virtuții. Sf. Ioan Hrisostom critică bogăția nu pentru că ar fi un rău în sine, ci pentru că duce pe cei slabi la păcat. Rolul ei însă este ca să o folosim pentru nevoile noastre și ale săracilor. „Bogățiile sunt numite *hrimata*, lucruri utile prin excelență, nu pentru că să le expunem ca zarafii, ci pentru că să uzăm de ele în mod cinstit.”

Deasemenea nici în ceea ce privește părerea sa asupra proprietății individuale, Sf. Ioan Hrisostom, nu justifică întru nimic pretențiile marxismului, cu adevărat *optu al popoarelor*.

Idelle acestea se pot urmări cu mai multă com-

petență în carnea Părintelui autor, pe care o recomandăm cu căldură C. Preoți.

Pr. Anton I. Popescu: Spre parohia model Bârlad 1939, pag. 32. Este o conferință — nu de multă vreme dată publicității, care a fost ținută de Părintele Anton I. Popescu în biserica episcopală din Huși, în cadrul conferințelor generale preoțești din toamna anului trecut, puse sub înaltul patronaj al P. S. Sale Părintelui Episcop Nifon Criveanu. De altfel însuși subiectul conferinței ilustrează mijlocul cel mai eficace pentru realizarea unui înalt gând vlădicesc, rostit cu ocazia instalării la Huși, acela de a face din această eparhie „un colț al împărăției lui Dumnezeu pe pământ”, sau cu alte cuvinte o eparhie model. Ori, această eparhie model este în funcție de parohiile model.

Ce înseamnă o parohie model? Autorul o definește ca fiind „parohia în care Domnul Hristos trăește viu în toate sufletele; în care deci, creștinii trăiesc în necurmată legătură cu Dumnezeu”. În care este „o turmă și un păstor”. Această parohie model este chemată să o înfăptuiască, cu zel de apostol și curaj de mucenic, fiecare preot al Domnului. Mijloacele și metodele de lucru sunt multiple și variate. E nevoie în acest scop, în primul loc, de o perfecă cunoaștere a enoriei încredințate spre păstorire, și aceasta se poate atinge numai prin dese vizite pe la casele enoriașilor, indiferent de ambianța familiară cu care ești primit. Trebuie apoi să ții seama și de lucrul înaintașului, activitatea ta nefiind altceva decât o continuare și desăvârșire a celei începute de preotul anterior.

Grija de căpetenie însă în atingerea acestei parohii model trebuie să fie lăinretul, a cărui sănătoasă îndrumare preotul o va desăvârși nu numai în instituțiunile anume create în acest scop, ca de pildă școala, străjeria, etc., ci în orice clipă binevenită. Dar condiția sine qua non, a realizării faptice a unei parohii model este un preot model. El trebuie să fie „bazinul care se umple pe sine și din prisos revarsă peste cei mulți”. În acest scop are la îndemână pentru propria sa întărire Sf. Scriptură, rugăciunea și meditația. În râvna lui are nenumărate pilde demne de a fi urmate. În fruntea lor stă însuș Domnul. Pilda lui întărește și în-sulfă curaj. N'are decât să-I urmeze.

Cartea întreagă a Părintelui A. Popescu este un prea frumos îndrumător pastoral, care-ți indică, în liniamente generale, tot ce trebuie să faci pentru a înfăptui o parohie model. Și, deoarece aceasta este dorința fiecărui păstor de suflete, cetirea cărții menționate, îi va servi câteva îndrumări bune în acest scop.

Innoirea, Arad. Anul II. Nr. 19—20. 1—15 Iulie 1939. Noul număr al acestei reviste de înaltă spiritualitate românească, condusă cu atâta destoinicie de Dl Tiberiu Vuia, aduce câteva luminoase încreștări pe răbojul ideilor ce urmăresc ridicarea nivelului cultural al obștei românești. De altfel întreaga publicistică literară românească nu are decât cuvinte măgulitoare la adresa mănunchiului de scrutați de profunzimi spirituale, înșiruiți sub flamura Innoiei. În paginile ei își găsesc lumina tiparului întotdeauna articole în care ascușul minții se întretaie armonios cu ducicarea măruntă a celor mai subtile idei ce frământă societatea românească contemporană. Și unde mai punem, că din paginile ei transpiră și ozonul binefăcător al unei tradiționale concepții ortodoxe.

Semnează în acest număr Dl Tiberiu Vuia un articol „Pentru un alt mod de a fi”, Dl G. Moștu despre „Cunoaștere și trăire” un admirabil articol plin

de spiritualism ortodox, Dr. T. Boliș, Petre Pascu, etc. Noi încreștăm aci aceste șire cu o vădită mulțumire sulletească.

Hotarul Arad. Anul VI Nr. 4—8. Aprilie-August 1939. E pe aceeaș linie de înalt simț literar și cultural de până aci. Semnează în acest număr: Dl Al. Constantinescu, Dș. Tullia Bogdan, Dni Sabin Vessie, Nicolae Jianu și alții.

Școala Vremii. Arad. Anul X Nr. 5—6. Mai-Iunie 1939. Revista Asociației învățătorilor din Arad, este una din cele mai serioase reviste de preocupări dăscălești din țara noastră și face deosebită cinste Apostolilor safelor din aceste părți. Semnează în acest număr: Dl redactor, Ion D. Ungureanu, D-nii G. Moștu, Florian Stănică, Iosif Tărziiu, G. Martin și alții. Lectura articolelor și a studiilor publicate în această revistă îți procură de cele mai multe ori o prea plăcută delectare spirituală.

D. Tudor.

PROGRAMA

Serviciilor religioase la Sf. Biserică ort. rom. din Lipova-Banat, în zilele de 14 și 15 August 1938.

Luni în 14 August 1939,

ziua premergătoare paznicului Adormirii Maicii Domnului.

La orele 3 d. m. *Vecernie* cu predică despre Sf. Taină a Mărturisirii, *mărturisirea credincioșilor* și slujbe pentru trebuințele sufletești ale pelerinilor.

La orele 6 d. m. *Sf. Maslu* cu alocuție despre însemnătatea Sf. Taine a Maslului.

La orele 8 seara *Privegherea* cu predică și încunjurarea Sf. Biserici.

Marți în 15 August 1939.

La orele 5 dimineața *mărturisirea și împărtășirea credincioșilor*, rugăciuni și slujbe.

La orele 8 *Sf. Maslu* cu alocuție.

La orele 10 *Sf. Liturghie* cu predică și stropirea cu aghiazmă a pelerinilor.

La orele 8 d. m. *Vecernie* cu rugăciune pentru cei ce călătoresc.

Observațiuni:

1. Cucernicii preoți sunt rugați a pregăti pelerinii pentru Sf. Taină a Mărturisirii și Impărtășirii.

2. A le comunica ordinea serviciilor divine, precum și păstrarea ordinii și curățeniei în curtea Bisericii.

3. Grupurile de pelerini vor fi primite de preoți la intrarea în curtea bisericii fără vorbire, vor încunjura Sf. Biserică și vor fi conduși în fața icoanei Maicii Domnului, unde li se va ceti o rugăciune de mulțumită pentru buna sosire.

4. Preoții sau conducătorii pelerinilor vor comunica numărul și domiciliul pelerinilor.

5. Pelerinii vor fi adăpostiți în sala de gimnastică a gimnaziului mixt de stat, la Internatul Școlii sup. de comerț din loc. precum și la credincioșii din oraș.

6. Preoții cari conduc pelerinii, să încunoștiințeze oficiul parohial de cu vreme pentru a se lua demersuri de încvartiruire.

Of. paroh. ort. rom. Lipova.

Informațiuni

P. S. S. Episcopul Andrei, întors dela băile Stănicul Moldovil și dela stațiunea climaterică Păltiniș unde și-a urmat cura de însănătoșire, a făcut următoarele sfaturi de preoți:

*Violet Giurgiu pentru parohia Gelu,
Gh. Șepeșan pentru parohia Grabaf,
Toma Bujor pentru parohia Jabăr,
Tralan Radu pentru parohia Pobda,
Aurel Jiva pentru parohia Rădești și
Teodor Balos pentru parohia Toracul Mic.*

Arhim. Eugen Laiu a fost sfințit de arh'ereu vicar al mitropoliei Bucovinei. P. S. Sa este remarcat ca un călugăr smerit și bun gospodar și organizator. La mulți ani!

Ministerul Educației Naționale a comunicat revizoratelor școlare hotărârea Sf. Sinod că în cazuri de concentrări sau de mobilizare, preoții sunt obligați a suplinii în mod automat, învățătorii.

Dr. Ilie Lungulescu, prim-procuror la Curtea de Apel din Timișoara, a fost înaintat prim-președinte la aceeași Curte. Înaintarea aceasta ne bucură în chip deosebit, d-sa fiind nu numai un judecător consacrat, dar și un mare vizionar, eminent conferențiar și bine apreciat apologet creștin ortodox. Prin operele de conținut apologetic pe care le a publicat până acum despre: *Dreptul forței și forța dreptului, O nouă concepție despre lume, De pe culmile gândirii spre zărilor absolutului, Școala Alexandrină în lumina operilor lui Panten, Clement și Origen, Energia spirituală, Sufletul în cultura contemporană, Drept și dreptate*, și-a câștigat un loc de frunte printre cei mai buni teologi pe care-i are astăzi Biserica noastră. Cine a avut plăcerea să-l asculte vorbind liber și cu avânt, sau să-i citească operele scrise cu un bogat a parat de documentare critică, a putut să se convingă ușor de pregătirea și talentul d-sale strălucit.

Iată de ce salutăm înaintarea d-sale în fruntea Curții timișorene cu toate urările de bine.

Stema Episcopiei Maramureșului reprezintă un scut împărțit în două printr-o linie orizontală.

În partea de sus, cuprinzând 2/3 din înălțimea scutului, pe fund albastru, se află bustul sfântului Arhangel Mihail, de aur, înaripat cu paloșul în mâna dreaptă și cu globul în cea stângă, amintind hramul vechii mănăstiri dela Peri.

În partea pe jos, pe 1/3 din înălțimea scutului, pe fund roșu, se află un cap de bour negru, cu gura închisă, însoțit de o sea de aur cu cinci raze puse între coarnele bourului. O roză de aur cu 5 foi se află la dreapta, iar o semi-lună de aur la stânga. Stema veche a Moldovei, dela descălecătorii din Maramureș — cum spune cronicarul Neculce — și întrebuințată de pe vremea lui Roman Vodă (1932) de toți Domnii moldoveni.

Scutul este așezat pe crucea și cârja episcopală de aur, încrucișate și împreunate printr'un omofor violet, brodat cu aur și încărcat cu cruce negre și limbrat cu Mitra episcopală de aur, cu fund roșu.

E una dintre cele mai frumoase steme.

Tribunalul din Cluj a judecat în ultimele trei luni 562 soldați cari au dezertat din Ungaria în Româ-

nia pentru că nu mai puteau răbda brutalitatea superiorilor, lipsa de hrană și munca ostentivă pe latifundiile magnaților.

Căsătoria în Germania pierde din ce în ce caracterul religios, pentru a primi unul... național-socialist. În urma unui decret dat de ministeru Frick ea se încheie cam în chipul următor: Nupturienții se prezintă la oficiul stării civile, în fața icoanei Führerului Hitler „vestitorul voinței lui Dumnezeu și a poporului german”. Funcționarul oficiului încredințat cu săvârșirea ceremoniei poartă o togă cu mâneci largi, de culoare cafenie, ca uniforma partidului, în calitate de „judecător și preot”. După schimbul întrebărilor și răspunsurilor legale, el exprimă tinerilor felicitări și le dă din partea statului cadou de nuntă un abonament pe o lună la un ziar al partidului și un exemplar din *Mein Kampf*, vestita carte a lui Hitler.

În Ținutul Timiș, dela 1 Ianuarie până la 31 Martie 1939, populația a scăzut cu 404 suflete. Cifre care îngrijorează...

Colaboratorilor cărora li s'a încasat abonamentul la revistă din oficiu și sunt în drept a primi revista gratuit, le aducem la cunoștință că se vor lua măsurile necesare pentru a se repara greșala.

Nr. 5546/1939.

Comunicate

Se aduce la cunoștința Cucernicilor Preoți că monahul Juventie Gavriliță din Mănăstirea Dragomirești, jud. Maramureș, nu are voie a colecta pentru Mănăstire. Dacă se va prezenta și va fi indentificat, să fie predat poliției, pentru a fi trimis la mănăstire.

Arad, la 28 Iulie 1939.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Nr. 5430—1939.

Sf. Episcopie a Râmnicului-Noului Severin, comunică că ieromonahul Ghenadie Moldoveanu, dela Sf. Mănăstire Ploșor, jud. Doj, a fost exclus din monahism.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Licitație minuendă

Cons. paroh. ort. rom. din Turnu jud. Arad publică licitație pentru *renovarea exterioară a bisericii* pe ziua de **13 August** a. c. la oficiul parohial. În caz de nereușită, licitația se va ține la 20 August a. c.

Devizul și condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parohial.

Reflecții cu brevet vor depune garanție 5% și nu vor putea pretinde spese de deplasare.

Consiliul parohial